

BULLETIN 2/2016

Obsah:

1. **Povinná opatření MAP**
  - 1.1. Předškolní vzdělávání a péče – dostupnost-inkluze-kvalita (návrhy podpory, příklady projektů)
  - 1.2. Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání (návrhy podpory, příklady projektů)
  - 1.3. Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem (návrhy podpory, příklady projektů)
2. **Doporučená opatření MAP**
  - 2.1. Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (návrhy podpory, příklady projektů)
  - 2.2. Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků
  - 2.3. Kariérové poradenství v základních školách
3. **Průřezová a volitelná opatření MAP**
4. **Příští kroky v MAP vzdělávání v ORP Konice**

Vážení přátelé,

přicházíme za vámi s druhým vydáním bulletinu. S ohledem na setkání, které proběhlo dne 7. 4. 2016 na zámku v Konici, vám přinášíme informace o jednotlivých opatřeních MAP – zejména pak návrhy podpory a příklady projektů v jednotlivých opatřeních. Doufáme, že se pro vás stanou impulzem případně i inspirací při plánování vašich projektových záměrů.

1. POVINNÁ OPATŘENÍ MAP

1.1. PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ A PÉČE – DOSTUPNOST-INKLUZE-KVALITA

Hlavní cíl:

- vyšší podíl dětí ve věku od 4 let
- snížení počtu dětí s odkladem školní docházky
- vytvoření zachytné sítě pro děti se SVP
- podpora neformálního vzdělávání (mateřská centra, nízkoprahové kluby)

Návrhy podpory:

- **personální podpora** - asistent pedagoga, sociální pedagog, speciální pedagog, chůva – lze čerpat prostřednictvím zjednodušeného vykazování - šablon
- **vnější a vnitřní bezbariérovost budovy**
- **vybavení speciálními a kompenzačními pomůckami**
- Aktivity směrem k rodinám dětí pocházejících z odlišného sociokulturního prostředí, motivace rodičů, aby posílali své děti do mateřských škol, podpora rodičům při vyřízení administrativních náležitostí k přihlášení dítěte do MŠ.
- Programy vedoucí ke zvyšování kompetencí rodičů v oblasti vzdělávání jejich dětí.
- **Rozšíření sítě nízkoprahových institucí** - Zřízení nízkoprahových **předškolních klubů** zaměřených na vzdělávání a přípravu dětí na vstup do ZŠ – dětí, které z důvodu svého handicapu, nepřítomnosti mateřských škol, nedostatku finančních prostředků, či nesplnění kritérií pro přijetí do MŠ

nenavštěvují žádné institucionalizované předškolní vzdělávání. Př. projekt Pojdte do školky!

- Realizace **mimoškolního vzdělávání pro děti se SVP** (výstavy, exkurze, kroužky)
- **společné vzdělávání vedení** mateřských škol a pedagogických pracovníků, **sdílení zkušeností** mezi mateřskými školami a neformálními zařízeními před vstupem do školy, vzdělávání prostřednictvím akreditovaných kurzů
- **společné využívání odborníků** – např. školního speciálního pedagoga, školního speciálního psychologa, logopeda atd.
- K rozvoji klíčových kompetencí všech dětí mohou sloužit různorodé kvalitní a inovativní **aktivity** v mateřských školách př. **komplexní vybavení prostor** (heren, učeben, školních zahrad) či **pomůcek** např. v oblasti polytechnického vzdělávání.

Příklady projektů:

- **Pojďte do školky!**: Cílovou skupinou jsou děti se sociálním znevýhodněním, které zpravidla nedochází do MŠ z důvodu nedostatku finančních prostředků či jejich fyzické nedostupnosti. Děje se tak prostřednictvím nízkoprahových předškolních klubů. Zde je dětem nabízeno strukturované předškolní vzdělávání. Součástí projektu jsou také akreditované kurzy pro pedagogy, překlad zahraniční metodiky práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami a metodika práce s dětmi v nízkoprahových předškolních klubech.
- **Logopedická prevence v MŠ:** Akreditované kurzy pro pedagoga v MŠ, jejichž výstupem je logopedický asistent. Pořízení pomůcek: interaktivní tabule, tablety, publikace, didaktický materiál. Lze čerpat prostřednictvím šablon, o kterých jste byli okrajově informováni na setkání.
- **Úpravy školních zahrad a pořízení herních prvků:** Oblast EVVO – zahradní učebny, hmatové chodníky, bylinkové zahrádky, vrbové teepee, vodní korýtka, tuňky.
- **Edukačně stimulační skupiny:** Jedná se o program rozvoje dětí v předškolním věku a jako příprava pro počátek školního vzdělávání (spolupráce s PPP). Cílem je rozvoj schopností a funkcí důležitých pro kvalitní zvládnutí základů čtení, psaní a počítání. Program je rozvržen do lekcí, kterým je přítomen vždy jeden z rodičů.
- **Technická školka:** Nositeli projektu jsou MAS Boskovicko PLUS, o.s. a MAS Brána Brněnska, o.s., které jsou územně sousedícími regiony. Cílem projektu je hravou formou, přiměřenou věkovým možnostem dětí, podporovat a rozvíjet jejich: **TECHNICKÉ MYŠLENÍ** (prostřednictvím úloh z technických oborů - stavebnictví, strojírenství, elektrotechnika), **TVOŘIVOST** (za využití poskytnutých a nakoupených materiálů a pomůcek, které budou z projektu dodány), **MANUÁLNÍ ZRUČNOST** (pomocí využití různého pracovního nářadí, stolků a ponků, které bude z projektu dodáno) a **VERBÁLNÍ SCHOPNOSTI** (díky nové technice - dataprojektoru, notebooku, plátna, které jako fungující set dodaný z projektu umožní obhajobu vlastní práce a nápadů dětí)
- **Sdílený specialista (školní speciální pedagog, školní psycholog...)**

1.2. ČTENÁŘSKÁ A MATEMATICKÁ GRAMOTNOST V ZÁKLADNÍM VZDĚLÁVÁNÍ

Hlavní cíl:

- Spolupráce a aktivity škol, školních klubů, družin, místních knihoven

Návrhy podpory:

- **Čtenářský klub** – k tomu nutné prostory, vybavení
- **Klub zábavné logiky a rozvoje matematické gramotnosti**

- **DVPP v dané oblasti**
- **Podpora čtení doma** – zapojení pedagogů škol do vzdělávání rodičů
- **Pozice mentora** z řad zkušených pedagogů pro ostatní pedagogy v oblasti
- **Tematicky zaměřené kroužky, kurzy, letní školy**
- **Zřízení školních knihoven** – ty dále mohou sloužit jako prostory pro doučování či domácí přípravu na školu
- **Pořádání diskuzí** s autory, workshopy, praktická cvičení
- **Recitační soutěže mezi školami**
- **Spolupráce s místními knihovnami**

Příklady projektů:

- Noc s Andersenem
- Vytváření výukových materiálů samotnými žáky atd.

1.3. INKLUZIVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ A PODPORA DĚTÍ A ŽÁKŮ OHROŽENÝCH ŠKOLNÍM NEÚSPĚCHEM

Hlavní cíl:

- Rovné příležitosti pro všechny
- Snižování předčasných odchodů ze vzdělávání.

Návrhy podpory:

- **personální podpora** - asistent pedagoga, sociální pedagog, školní speciální pedagog, školní psycholog a s tím související infrastruktura (samostatná místnost)
- **vnější a vnitřní bezbariérovost budovy**
- **vybavení speciálními a kompenzačními pomůckami**
- **doučování žáků ZŠ** ohrožených školním neúspěchem
- **vytvoření odpovídajících prostor pro přípravu na vyučování** a poskytnout v jejich rámci dostupnou pomoc pedagogického pracovníka (např. zpřístupnění školní knihovny v průběhu přípravy na vyučování, umožnění využití přístupu na internet při zpracovávání domácích úkolů, zřízení (školního klubu) školského zařízení pro zájmové vzdělávání, jenž umožní i tyto aktivity atp.)
- **společné aktivity s neziskovými organizacemi poskytujícími sociální služby**, jejichž cílovou skupinou jsou rodiny ohrožené sociálním vyloučením
- **začleňování žáků se SVP do neformálního a zájmového vzdělávání** a podpůrné aktivity
- **spolupráce s rodiči žáků ZŠ** a odborně zaměřená tematická setkávání
- Projekty prevence rizikových forem chování na základních školách – formou bloků pro všechny ročníky ZŠ, využití zkušených lektorů, možnosti následných konzultací.
- **vzdělávání pedagogů** (mentoring, sdílení zkušeností, vzájemné hospitace, akreditované kurzy, exkurze do škol, kde inkluze již úspěšně funguje)

Příklady projektů

- vytvoření pozice školního speciálního pedagoga (popř. sdíleného školního speciálního pedagoga), k tomu vytvoření samostatné místnosti. Provádí depistáž, diagnostiku dětí se SVP, podílí se na tvorbě IVP, spoluprací se SPC, na spolupráci asistenta pedagoga s učitelem, na vzdělávání učitelů, vede hodiny speciálně pedagogické péče, poskytuje konzultace rodině atd.
- rampy, plošiny, výtahy – bezbariérovost vnější a vnitřní

2. DOPORUČENÁ OPATŘENÍ MAP

2.1. Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání

Oblast: věda, technologie, matematika, EVVO

Z diskuze při posledním setkání vyplynulo, že většina z vás považuje za žádoucí začlenit do MAP vzdělávání v ORP Konice právě výše uvedené opatření.

Návrhy podpory:

- Dovybavení popř. výstavba specializovaných učeben
- DVPP v dané oblasti
- Exkurze do laboratoří, ústavů atd.
- Soutěže mezi jednotlivými školami v regionu
- Spolupráce s Univerzitou Palackého v Olomouci

Příklady projektů:

- Vybavení dílen: Výstavba popř. dovybavení školních žákovských dílen, tvorba žákovských portfolií s využitím ICT + související DVPP v technické oblasti. Současně využití pro sociální sféru – rekvalifikační kurzy a celoživotní vzdělávání.
- Vybudování školní geologické expozice (vytvoření geoparku a arboreta na pozemcích školy) – semináře pro zájemce z oblasti biologie a zeměpisu (volnočasové aktivity), tvorba výukových materiálů s použitím digitálních technologií.
- Projekty prevence rizikových forem chování na základních školách – formou bloků pro všechny ročníky ZŠ, které budou vedeny zkušenými lektory Centra primární prevence, možnosti následných konzultací.
- Projektové vyučování – výuka žáků ve skupinách při výuce v projektových učebnách nebo v přírodě. Při realizaci tohoto projektu budou vytvořeny výukové materiály pro různé předměty v oblasti EVVO a anglického jazyka (pracovní listy, metodické listy, prezentace nebo interaktivní materiály pro skupinové vyučování v anglickém jazyce a při výuce EVVO.)
- Odborné učebny ICT, učebna digitálních technologií
- DVPP – v dané oblasti

2.2. Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků

Při setkání bylo zmíněno, že dané opatření je příliš široké a obecné, což se zdá být výhodou. Lze tak „napasovat“ na celou řadu výše zmíněných opatření.

Příklady projektů:

- Tvorba výukových materiálů, pracovních listů, pořádání soutěží pro ostatní školy v regionu, společné projekty škol v regionu, pořádání výstav, představení atd. žáků pro ostatní školy v regionu

2.3. Kariérové poradenství v základních školách

Na posledním setkání nebyl projev o dané opatření žádný zájem. Přesto se domníváme, že po konzultaci s doc. Mgr. et. PaedDr. Janem Michalíkem, Ph.D. (Ústav speciálněpedagogických studií, Pedagogická fakulta, Univerzita Palackého v Olomouci) a PaedDr. Pavlínou Baslerovou (speciální pedagog Univerzity

Palackého v Olomouci, je vhodné jej do MAP vzdělávání v ORP Konice zahrnout. V průběhu dalších setkávání a na základě dalších diskuzí se význam daného opatření a jeho rozsah v rámci celého plánování může dále upřesňovat a měnit podle potřeb.

3. PRŮŘEZOVÁ A VOLITELNÁ OPATŘENÍ MAP

- Musí být vždy zahrnuto začlenění dětí a žáků s potřebou podpůrných opatření
- Zajištění finanční dostupnosti zavedených aktivit i dva roky po ukončení projektu
- Jedná se zejména o smysluplné trávení volného času, neformální a zájmové vzdělávání

Z diskuzí vyplynula obava, zda bude možné splnit výše uvedené podmínky. Přesto by bylo vhodné daná opatření do MAP vzdělávání v ORP Konice zahrnout. K 1. 9. 2016 vejde v platnost nová legislativa týkající se inkluze a je pravděpodobné, že do škol budou zařazeny i děti se SVP ve větší míře, než tomu bylo doposud. Již tímto bude splněna alespoň jedna podmínka pro tato opatření.

Rozvoj digitálních kompetencí žáků:

- Potřebné **vybavení** do škol (interaktivní tabule, tablety, notebooky...)
- DVPP v dané oblasti
- Návaznost **volnočasové aktivity** – kroužky využívající vybavené specializované učebny
- Tvorba studijních materiálů, portfolií

Rozvoj kompetencí pro aktivní používání cizího jazyka:

- **CLIL ve výuce** – využití šablon
- zapojení rodilých mluvčích

Příklady projektů:

- „**Učme se anglickému jazyku prostřednictvím pohádek a příběhů z celého světa**“. Děti ze zemí Turecko, Polsko, Česká republika a Rumunsko měly za úkol vybrat příběh či pohádku, která by nejvýstižněji reprezentovala kulturu dané země, a představit ji ostatním účastníkům projektu eTwinning. Partnerské školy měly za úkol každý příspěvek přečíst, přeložit, prodiskutovat a splnit zábavné aktivity, které vedly ke zdokonalování jazykových znalostí i dovedností práce s ICT technologiemi. Práce s pohádkami a příběhy z jiných zemí přiměla děti k zamyšlení nad respektováním odlišné kultury a života dané země.
- Projekt **dvojjazyčných tříd** s intenzivní výukou německého jazyka je koncipován pro děti prvního stupně. Obsah jazykového učiva přesahuje i do ostatních předmětů a do výuky je zapojeno také projektové vyučování. Ve všech třídách je zastoupen český učitel i rodilý mluvčí. Ve škole funguje **knihovna v německém jazyce**, která je využívána žáky při výuce za účelem porozumění textům. Žáci se několikrát ročně účastní **výjezdů do zahraničí** za účelem osvojení si jazyka. Neméně důležitou součástí jazykového vyučování v bilingvních třídách je také **spolupráce se školami v zahraničí a účast na mezinárodních projektech**. Na škole působí **zahraniční studenti** v rámci různých pedagogických stáží. Součástí projektu je také **výuka německého jazyka na mateřských školách**.

Inspirace web: www.naep.cz/label - Evropská jazyková cena LABEL

Rozvoj sociálních a občanských kompetencí:

- **Podpora mezigeneračního vzdělávání**
př. projektu: Studenti z volyňské střední školy uspořádali jarní mezigenerační piknik. Největší skupinou, která piknik navštívila, byly děti z mateřské školy, ale dorazilo i několik obyvatel domova důchodců a rodičů s předškolními dětmi. Ve spolupráci s městským kulturním zařízením připravili studenti sérii úkolů pro předškoláky. Nechybělo ani piknikové občerstvení – během dopoledne se všichni přítomní krmili buchtami, připravenými také střední školou.
- **Podpora aktivního občanství v komunitě**
př. projektu: Studenti ze Střední školy gastronomie, hotelnictví a lesnictví v Bzenci si pro své mladší kolegy (žáky ZŠ) připravili sérii přednášek v rybářském kroužku, dvě exkurze v chráněném území, malování na plátno a závěrečný táborák. Žáci základní školy se tak podrobněji seznámili se středoškolským prostředím, do kterého brzy sami vstoupí.

Inspirace web: www.activecitizens.cz

Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření žáků:

Propojení umění s dalšími oblastmi vzdělávání, př. hudba a matematika, mezipředmětové vztahy.

Příklady projektů: Výlety za kulturou spojené s tvořivými dílnami, následné nabyté nové znalosti probírat v jiných předmětech k získání souvislostí, popř. vytvoření výukových materiálů, výukových prezentací (rozvoj iniciativy, digitálních kompetencí atd.). Uspořádání výstav prací žáků na dané téma určených i pro žáky ostatních škol v regionu, soutěže hudební mezi žáky škol.

4. PŘÍŠTÍ KROKY V MAP VZDĚLÁVÁNÍ V ORP KONICE

V současné době náš realizační tým pracuje na analytické části MAP vzdělávání v ORP Konice. **27. 4. 2016** proběhne **pracovní setkání na zámku v Konici**, kde získáte informace o možnostech čerpání financí prostřednictvím **šablon**.

Na setkání vyplynula vaše **potřeba individuálně konzultovat vaše projektové záměry**. Průběžně vás tedy budeme kontaktovat a domluvíme si termíny osobních setkání.

Bulletin zpracoval realizační tým MAP vzdělávání ORP Konice: Ing. Ludmila Solovská, Ing. Jaroslav Brzák, Mgr. Pavla Valentová, Mgr. Jana Procházková

V Náměšti na Hané 13. 4. 2016